

Białystok, 06 maja 2014 r.

ZK-I.431.2.2014.DW

Pan
Jerzy Tomczuk
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Dworska 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2012 r., poz.1329 ze zm.) 21 marca 2014 r. zespół kontrolny powołany Zarządzeniem 32/2014 Wojewody Podlaskiego z dnia 20 marca 2014 r. zmieniającego Zarządzenie Nr 86/2013 Wojewody Podlaskiego z dnia 24 maja 2013 r. w sprawie powołania zespołu kontrolnego w składzie :

- 1) Adam Czubaty – Oddział Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego – Kierownik zespołu kontrolnego – upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 1/2014 znak: ZK-I.431.2.2014.DW z 14 marca 2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
 - 2) podkom. Andrzej Brzozowski – Wydział Postępowań Administracyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku – członek zespołu kontrolnego upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 3/2014 znak: ZK-I.431.2.2014.DW z 14 marca 2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
 - 3) chor. Ryszard Fudała – Patrol Rozminowania JW. 3519 w Białymstoku - członek zespołu kontrolnego upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 4/2014 znak: ZK-I.431.2.2014.DW z 14 marca 2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
 - 4) Robert Rogiński – Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku - członek zespołu kontrolnego upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 2/2014 znak: ZK-I.431.2.2014.DW z 14 marca 2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
 - 5) Dorota Wierciszewska – Oddział Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego - członek zespołu kontrolnego upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 5/2014 znak: ZK-I.431.2.2014.DW z 14 marca 2014 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
- przeprowadzili kontrolę w firmie Pana Jerzego Tomczuka – „Saper Jerzy Tomczuk”, 17-100 Bielsk Podlaski, ul. Dworska 1.

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą: nabywanie, przechowywanie, używanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego od 20 września 2012 r. do 21 marca 2014 r.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą przedsiębiorca wykonywał działalność zgodnie z wydanymi pozwoleniami.

Ocena została przedstawiona w oparciu o dokumentację przedstawioną przez kontrolowanego członkom zespołu kontrolnego.

Zespół kontrolny dokonał sprawdzenia ewidencji nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Ewidencja prowadzona jest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 12 listopada 2002 r. w sprawie ewidencji nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych i zbytych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. Nr 194, poz. 1634).

Materiały wybuchowe używane do prac prowadzonych przez przedsiębiorcę były przewożone samochodem marki „Mercedes” BBI 17FR oraz przyczepy ciężarowej, które odpowiadają wymaganiom określonym w Umowie europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR).

Kontrolowany przedstawił również zaświadczenie z przeszkolenia kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne.

Przedsiębiorca posiada również zgodę Ministra Gospodarki na przemieszczanie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

Wyżej wymieniony samochód służy jako podręczny magazyn do przechowywania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego. Samochód spełnia wymagania, o których mowa w § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 16 sierpnia 2010 r. w sprawie sposobu przechowywania w tymczasowym magazynie materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego lub znalezionych w trakcie oczyszczania terenów. Ustalono, że prowadzona ewidencja osób wchodzących do obiektu magazynowego jest prowadzona prawidłowo, zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi wydanymi podczas poprzedniej kontroli.

Ponadto kontrolowany przedstawił dokumenty potwierdzające zgłoszenie wyjazdu pojazdu z materiałami niebezpiecznymi i przedłożył corocznie sprawozdania składane do Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Białymstoku w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych.

Przedstawiciel Jednostki Wojskowej Nr 3519 na podstawie przedstawionej dokumentacji z wykonywanych prac z użyciem materiałów wybuchowych stwierdził, że kontrolujący używa materiałów zgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu.

Prace kontrolowanego polegały przede wszystkim na wykonywaniu pokazów pirotechnicznych, prac wyburzeniowych, niszczeniu materiałów wybuchowych oraz oczyszczaniu terenu z materiałów niebezpiecznych. Kontrolowany przedstawił dokumentację organizacyjno – techniczną prac saperских dokumentację organizacyjno – techniczną pokazu pirotechnicznego, która są zgodne z obowiązującymi przepisami. Zużycie materiałów wybuchowych jest zgodne z przedstawioną dokumentacją i ewidencją nabytych, zużytych, przechowywanych, przemieszczanych materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego. Jednakże, prowadząc prace przez kilka dni, należałoby uwzględnić zużycie dzienne MW i SZ w prowadzonej ewidencji.

Z uwagi na dużą objętość przedstawionej dokumentacji, materiały nie zostały skserowane i pozostają w siedzibie przedsiębiorcy.

W trakcie kontroli szczególną uwagę zwrócono na prace prowadzone na terenie byłego poligonu w Czerwonym Borze, w tym zdarzenie które miało miejsce 19 listopada 2013 r. Proces wykonania prac skutkował powstaniem fali uderzeniowej, odczuwalnej na terenie miasta Zambrowa i okolicznych miejscowości, co wzbudziło zaniepokojenie mieszkańców. Wyjaśnienie powyższego zdarzenia zostało opisane zaraz po zajściu i znajduje się siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku znak sprawy ZK-I.68.43.2013.

Istotnym w powyższej sprawie jest fakt, że zgłoszenie o prowadzonych pracach zostało przekazane Komendantowi Powiatowemu Policji w Zambrowie w godzinach popołudniowych, tj. po zakończeniu prac co jest naruszeniem przepisów art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2012 r, poz. 1329 ze zm).

Przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy na podstawie okazanej dokumentacji przekazał następujące wnioski:

Zakład prowadzi działalność w zakresie dokonywania rozbiórek i wyburzania obiektów budowlanych, przeszukiwania terenu pod względem występowania niewypałów i niewybuchów, wykonywania pokazów pirotechnicznych. Przedsiębiorca, w celu realizacji powyższych zadań, zawiera umowy o dzieło z następującymi osobami:

- w przypadku pirotechniki widowiskowej z Mirosławem Kosiańczukiem. Osoba ta posiada przeszkolenie w zakresie postępowania z pirotechniką widowiskową oraz wieloletnią praktykę w firmie RG Lider Małgorzata Guzowska w Białymstoku.
- w przypadku przeszukiwania terenu na obecność materiałów wybuchowych lub niebezpiecznych z: Waldemarem Białek, Daniel Krakowiak, Stanisław Studziński, Jan Dębowski, Wojciech Arendarski, Bogdan Dawidziuk. Osoby świadczą pracę w oparciu o umowy cywilnoprawne, zawierane na wykonanie danej pracy na obszarze wskazanym przez przedsiębiorcę. Waldemar Białek i Daniel Krakowiak posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie prowadzenia prac z materiałami niebezpiecznymi pochodzenia wojskowego. Zlecający prace Jerzy Tomczuk okazał zaświadczenia uzyskane w Wojskowym Instytucie Technicznym Uzbrojenia w Zielonce, uprawniające do prowadzenia prac z zakresu oczyszczania terenów z materiałów wybuchowych, w tym ich niszczenia przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.
- Wymienieni powyżej zleceniobiorcy posiadają aktualne zaświadczenie wydane przez Komisję Kwalifikacyjną przy Wojskowym Instytucie Technicznym Uzbrojenia w Zielonce, potwierdzające stosowne przygotowanie zawodowe. I tak Daniel Krakowiak posiada zaświadczenie nr 116/2013 ważne do 27.02.2018r., Stanisław Studziński posiada zaświadczenie nr 120/2013 ważne do 27.02.2018r., Jan Dębowski posiada zaświadczenie nr 139/2012 ważne do 23.08.2017r., Wojciech Arendarski posiada zaświadczenie nr 155/2012 ważne do 23.08.2017r., Bogdan Dawidziuk posiada zaświadczenie nr 122/2013 ważne do 27.02.2018r, Waldemar Białek posiada zaświadczenie nr 171/2009 ważne do 10.06.2014 r.

Przed realizacją zleconego dzieła, Jerzy Tomczuk udziela dziełobiorcom szkolenia wstępnego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w postaci instruktażu na stanowisku pracy. Przedsiębiorca Jerzy Tomczuk posiada aktualne zaświadczenie o ukończeniu szkolenia okresowego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracodawcy i osób kierujących pracownikami. Organizatorem kursu była firma zewnętrzna WOJMAR Robert Marek Wojtkowski z Bielska Podlaskiego. Kurs odbył się w dniach 1-2.07.2013r. W programie

szkolenia ujęto zagadnienia dotyczące organizacji i metodyki szkolenia w zakresie bhp (z uwzględnieniem metod prowadzenia instruktażu stanowiskowego) oraz kształtowanie bezpiecznych zachowań pracowników w procesach pracy.

Po zakończeniu instruktażu stanowiskowego zleceniobiorców właściciel firmy „SAPER” Jerzy Tomczuk potwierdza fakt odbycia instruktażu w karcie szkolenia wstępnego zgodnej z obowiązującymi przepisami, tj. załącznikiem do rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zmianami oraz z 2007 r. Nr 196, poz. 1420). Ustalenia dokonano w oparciu o kartę szkolenia wstępnego Waldemara Białka, sporządzoną w dniu 02.02.2014r., Stanisława Studzińskiego sporządzoną w dniu 03.02.2014r.

Przedsiębiorca posiada opracowaną instrukcję udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Z instrukcją zapoznaje się dziełobiorców przed wykonaniem danego dzieła.

Przedsiębiorca opracowuje także instrukcję tymczasowego magazynowania znalezionych materiałów wybuchowych. Instrukcja jest sporządzana dla każdego zadania oddzielnie. Obejmuje ona obszar który jest oczyszczany. Określa sposób przechowywania wszelkich znalezionych materiałów wybuchowych, np. niewypałów, niewybuchów pocisków artyleryjskich, min, bomb, torped. Instrukcja zawiera wytyczne wskazujące na sposób zabezpieczenia materiałów przed czynnikami zewnętrznymi, w tym kradzieżą. Przedsiębiorca przewiduje możliwość utworzenia dwóch rodzajów magazynów tymczasowych. Jeden to wykorzystanie zagłębienia w terenie. Drugi zaś to pojazd, łódź, przyczepa.

Okazano ocenę ryzyka zawodowego na stanowisku pomocnik dowódcy patrolu. W ocenie uwzględnia się obowiązek odbycia szkolenia bhp przez dziełobiorcę, odbycia badań profilaktycznych, posiadania dodatkowych kwalifikacji, posiadania odzieży i obuwia roboczego oraz ŚOI, bez rozstrzygnięcia kto ze stron ma zapewnić powyższe środki. Przedsiębiorca sporządza na piśmie potwierdzenie zapoznania dziełobiorcy z ryzykiem zawodowym. Okazano dowódcę patrolu Waldemara Białkę z dnia 02.02.2014r. wpisano –

- badania (profilaktyczne) i uprawnienia wg wymogów Ustawy o materiałach wybuchowych;
- ubranie robocze własne;
- kaski, kamizelki ostrzegawcze, okulary, rękawice, wykrywacz HS-3 zabezpiecza pracodawca.

Ustalono, że przedsiębiorca Jerzy Tomczuk zamieszcza w dokumencie potwierdzającym zapoznanie dziełobiorców, obowiązki które ma przestrzegać dziełobiorca w myśl art. 211 w związku z art. 304¹ Kodeksu pracy. Dotyczy to obowiązku odbycia badań profilaktycznych, poddania się szkoleniu z zakresu bhp oraz posiadania i stosowania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej. Z uwagi na dużą objętość okazywanego materiału, dokumenty są do wglądu w siedzibie przedsiębiorcy.

Ponadto przedsiębiorca Jerzy Tomczuk okazał ważne orzeczenia lekarskie i psychologiczne w zakresie, o jakim mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz zaświadczenie o niekaralności, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. d wyżej wymienionej ustawy.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o prowadzenie ewidencji dziennego zużycia MW i ŚZ w prowadzonej dokumentacji magazynowej (w przypadku prowadzenia prac przez kilka dni) oraz o bezwzględne przestrzeganie przepisów art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2012 r, poz. 1329 ze zm.)

W przypadku ponownego naruszenia ww. przepisów zostanie cofnięte pozwolenie, zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. 2012, poz. 1329 ze zm.)

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Daniel Szutko

Z-ca Dyrektora Wydziału

Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego